

مدیریت ورزشی - بهار ۱۳۹۷
دوره ۱۰، شماره ۱، ص: ۱۴۸ - ۱۳۷
تاریخ دریافت: ۹۵ / ۰۱ / ۲۲
تاریخ پذیرش: ۹۵ / ۰۷ / ۱۲

بررسی نقش حمایت اجتماعی بر تعهد ورزشی بانوان به فعالیت‌های ورزشی

الهه حسینی^{۱*} - فرزنام فرزنان^۲

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران
۲. استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی نقش حمایت اجتماعی بر تعهد ورزشی بانوان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی بود. کلیه بانوان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی استان مازندران جامعه آماری تحقیق را تشکیل دادند، که از بین آنها ۲۹۷ نفر به‌عنوان نمونه مطالعه شدند. برای گردآوری داده‌ها پس از تعیین روایی و پایایی، از پرسشنامه ویژگی‌های دموگرافیک، پرسشنامه حمایت اجتماعی (واکس و همکاران، ۱۹۸۶) و پرسشنامه مدل تعهد ورزشی (اسکانلن، ۱۹۹۳) استفاده شد. نتایج نشان داد که بین تعهد ورزشی با حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. آزمون تحلیل مسیر نیز نشان داد که عوامل حمایت اجتماعی (حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران) به‌طور مستقیم بر تعهد ورزشی تأثیر داشتند. همچنین در قسمت اثر کل مشخص شد که حمایت دوستان بیشترین ($\beta=38/0$) تأثیر را بر تعهد ورزشی داشت. ضریب تعیین متغیرهای درون‌زا نشان داد که ۳۶ درصد از واریانس متغیر تعهد ورزشی توسط متغیرهای تأثیرگذار بر آنها تبیین شده است. کلیه شاخص‌های برازش مدل نیز نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل بودند.

واژه‌های کلیدی

تعهد ورزشی، حمایت خانواده، حمایت دوستان، معادلات ساختاری، ورزش بانوان.

Email: E.Hosseini@stu.umz.ac.ir

*نویسنده مسئول: تلفن: ۰۹۱۹۶۱۳۲۲۳۲

مقدمه

یکی از مسائل بسیار مهمی که در زندگی همه انسان‌ها در کنار کار و فعالیت‌های روزانه اهمیت ویژه‌ای دارد، اوقات فراغت و چگونگی گذران آن است (۱). در عصر حاضر، ورزش و فعالیت بدنی یکی از شیوه‌هایی است که می‌تواند در اوقات فراغت و ایام بیکاری مردم انجام پذیرد و تا حدودی از آثار و عوارض سوء سبک‌های نوین زندگی بکاهد (۱). ورزش یکی از فعالیت‌های مهم انسانی است که در دوران جدید، به دلیل گستردگی و فراگیری، به یک نهاد اجتماعی تبدیل شده و انجام آن یکی از ضرورت‌های زندگی محسوب می‌شود (۲). صاحب‌نظران معتقدند که اگر جامعه‌ای افراد خود را به ورزش ترغیب کند، در واقع به افزایش عزت‌نفس و سلامت جسمی و روحی افراد خود کمک کرده است (۳). از طرفی ضرورت ورزش و انجام فعالیت‌های ورزشی توسط زنان به‌عنوان نیمی از اعضای جامعه، نیمه‌ای که در دامن خود نسل‌های بعدی را تربیت می‌کنند، کاملاً محسوس است (۲). بنابراین توجه به نیازمندی‌های آنان به‌ویژه نیازمندی‌های فراغتی، تفریحی و به‌خصوص ورزشی و حرکتی آنان اهمیت ویژه‌ای دارد (۴).

در طول چند دهه‌ای که از شکل‌گیری جامعه‌شناسی ورزش می‌گذرد، شناخت عوامل تأثیرگذار بر مشارکت در فعالیت‌های بدنی از مهم‌ترین موضوعات جامعه‌شناسی ورزش به‌شمار می‌رود (۵). از جمله مفاهیم مهمی که به‌منظور درک و شناخت عوامل تعیین‌کننده رفتار مشارکت ورزشی به‌کار می‌رود، تعهد^۱ است (۷،۶). تعهد، نگرش و حالتی روانی است که به‌منظور توصیف تمایل افراد به رفتارهای مشخص استفاده می‌شود. در واقع، این مفهوم نشان‌دهنده میزان پشتکار و پایداری^۲ افراد برای ادامه مشارکت در یک رفتار است (۸،۶). از دیدگاهی دیگر، تعهد نوعی احساس وابستگی و تعلق خاطر به رفتار خاص است (۹). اسکانلن^۳ و همکاران (۱۹۹۳) با ارائه مدل تعهد ورزشی به موفقیت‌های بزرگی در تلفیق تعهد با ورزش دست پیدا کرده‌اند. بنابر تعریف آنها (۱۹۹۳)، تعهد ورزشی یک حالت روان‌شناختی است که تمایل و تصمیم فرد برای تداوم مشارکت در ورزش را نشان می‌دهد (۱۰). مدل تعهد ورزشی^۴، یک مدل روان‌شناختی است که تعهد ورزشی افراد مشارکت‌کننده در ورزش را بررسی می‌کند (۹،۸) و از

-
1. commitment
 2. Persistence
 3. Scanlan
 4. Sport commitment model (SCM)

نظریه‌های تئوری تبادل اجتماعی^۱، مدل روابط بین‌فردی کلی^۲ (۱۹۸۳) و مدل سرمایه‌گذاری راسبولت^۳ (۱۹۸۰) ریشه گرفته است (۱۲،۱۱،۱۰،۶). از طرف دیگر، راولند و فریدس^۴ (۱۹۹۴) در پیمایشی نشان دادند که مشارکت افراد در فعالیت‌های ورزشی زمانی ادامه می‌یابد که فعالیت بدنی با حمایت اجتماعی همراه باشد (۱۳).

تحقیقات پیشین نشان داده‌اند که تفاوت در میزان مشارکت زنان در فعالیت‌های بدنی، تنها ناشی از عوامل زیست‌محیطی نیست، بلکه عوامل اجتماعی، فرهنگی و روان‌شناختی به‌طور متقابل با عوامل زیست‌محیطی ارتباط دارند، یا ممکن است مقدم بر آن باشد. یکی از عوامل تأثیرگذار بر مشارکت در فعالیت‌های ورزشی حمایت کافی از طرف دیگران است (۱۴). حمایت اجتماعی مفهومی چندبعدی است که به اشکال و طرق مختلفی تعریف شده است. برخی پژوهشگران، حمایت اجتماعی را میزان برخورداری از محبت، همراهی، مراقبت، احترام، توجه، و کمک دریافت‌شده توسط فرد از سوی افراد یا گروه‌های دیگر مانند اعضای خانواده، دوستان و دیگران تعریف کرده‌اند (۱۵). راسبولت (۱۹۸۰) در پژوهشی نشان داد که حمایت خانواده، دوستان و مراکز آموزشی از عامل‌های تأثیرگذار و مهم بر مشارکت و تداوم فعالیت‌های بدنی در بین زنان به‌شمار می‌روند (۱۶). حمایت اعضای خانواده، همسر و حمایت دوستان نقش مهمی در مشارکت ورزشی ایفا می‌کند. احمدی (۲۰۱۶) با مطالعه‌ای بر روی زنان بیان داشت که حمایت اجتماعی بر سلامت، طول عمر و پیامدهای مختلف سلامت زنان تأثیرگذار است (۱۷). ترکان^۵ (۲۰۱۴) با مطالعه روی دانشجویان دانشگاه بیان کرد که بین حمایت اجتماعی خانواده و استراتژی کسب مهارت، استراتژی آمادگی جسمانی، استراتژی اوقات فراغت و رضایت از زندگی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از طرفی حمایت اجتماعی خانواده هیچ سهمی در تعداد دفعات مشارکت و مدت زمان آن ندارد (۱۸). یانگ و مدیک^۶ (۲۰۱۱) در مطالعه روی ۴۲۴ شناگر زن و مرد به این نتیجه دست یافتند که کاهش فشار از سوی همسر، فرزندان و همکاران و افزایش حمایت از سلامتی ورزشکاران تعهد را افزایش می‌دهد (۱۹). ریز^۷ و همکاران (۲۰۰۷) با مطالعه‌ای در خصوص استرس‌ها، حمایت اجتماعی و تأثیر آنها بر اجرای ورزش گلف بیان داشتند که حمایت اجتماعی موجب عملکرد بهتر می‌شود و

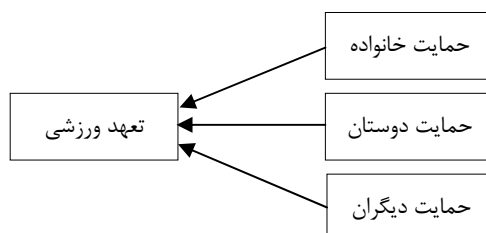
1. Social – exchange theory
2. Kelly's model of interpersonal relationship
3. Rusbult's investment model
4. Rowland & Freeds
5. Tercan
6. Young & Medic
7. Rees

حمایت اجتماعی می‌تواند بدون در نظر گرفتن سطح استرس بر عملکرد تأثیر مستقیم دارد (۲۰). ویس^۱ و همکاران (۲۰۰۶) طی مطالعه‌ای بر روی زنان ژیمناست حرفه‌ای، نشان دادند که جذب ژیمناست‌ها به این ورزش، بیشتر مربوط به حمایت والدین و مربیان است. همچنین تعهد بالایی در آنها نسبت به این ورزش دیده شد (۲۱). نتایج تحقیق نوروزی سید حسینی و همکاران (۱۳۹۱) بر روی ۱۱۴ شمشیرباز لیگ برتر نشان داد که رفتارهای حمایتی-استقلالی مربیان عامل مهم و تعیین‌کننده در تعهد ورزشی است (۲۲). میرحسینی و همکاران نیز (۱۳۹۰) در مطالعه‌ای در زمینه روایی و پایایی مدل تعهد ورزشی در بین ۳۲۷ دانشجوی ورزشکار بیان کردند که مدل تعهد ورزشی در نمونه دانشجویان ورزشکار از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار است. بنابراین، این مدل می‌تواند چارچوب نظری چندمتغیری با دسته‌بندی منسجم‌تر برای اندازه‌گیری تداوم رفتار مشارکت در یک ورزش خاص یا به‌طور کلی فعالیت جسمانی فراهم سازد (۶). نقدی و همکاران (۱۳۹۰) با مطالعه ۲۰۰ نفر از بانوان غیرورزشکار و ۵۰ نفر از بانوان ورزشکار، به این نتیجه رسیدند که زنان ورزشکار نسبت به زنان غیرورزشکار از حمایت اجتماعی بالاتری برخوردارند. نگرش خانواده زنان ورزشکار، مثبت‌تر و میزان پذیرش باورهای قالبی به‌طور معناداری کمتر از زنان غیرورزشکار است (۲۳). قانعی و همکاران (۱۳۸۹) با مطالعه روی ۳۰۴ زن ۲۰ تا ۴۰ ساله به این نتیجه رسیدند که میزان مشارکت ورزشی زنان با حمایت اجتماعی بالا و متوسط بیشتر از زنان با حمایت اجتماعی پایین است و افزایش حمایت اجتماعی از زنان از بهترین راه‌های بالا بردن میزان مشارکت آنان در فعالیت‌های ورزشی است (۱۴). نتایج تحقیق عریضی و همکاران (۱۳۸۵) بر روی ۳۶۰ نفر از زنان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی نشان داد که بین حمایت اجتماعی و میزان مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، همچنین حمایت اجتماعی از زنان برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی تأثیر بسیار معناداری بر میزان مشارکت آنها داشت (۵).

در ایران، بیشتر پژوهش‌های انجام‌گرفته در زمینه مشارکت بانوان در فعالیت‌های جسمانی و ورزشی بیشتر به شناسایی انگیزه‌های مشارکت و موانع حضور بانوان در این فعالیت‌ها پرداخته‌اند و کمتر به عوامل روان‌شناختی که تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی را موجب می‌شود، توجه شده است و از آنجاکه شاخص مشارکت زنان، شاخص قابل تأملی در اندازه‌گیری توسعه یک کشور است، در این پژوهش تلاش شده است تا نقش یکی از عوامل روان‌شناختی مهم یعنی حمایت اجتماعی بر تعهد ورزشی بانوان برای ادامه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بررسی شود. با توجه به اینکه مدل حمایت اجتماعی و تعهد

1. Wiss

ورزشی چارچوبی مفهومی در مورد میزان حمایت اجتماعی و تداوم مشارکت در ورزش فراهم می‌آورد (۶)، از آن برای ارزیابی نقش حمایت اجتماعی بر تعهد ورزشی بانوان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی استفاده شد.

شکل ۱. مدل مفهومی نقش حمایت اجتماعی بر تعهد ورزشی

روش پژوهش

این پژوهش توصیفی و طرح آن از نوع همبستگی است که به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری این تحقیق را بانوان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی استان مازندران تشکیل دادند. با توجه به اینکه در روش تحلیل مسیر به‌ازای هر گویه انتخاب ۱۰ نمونه پیشنهاد می‌شود (۲۴)، با توجه به تعداد سؤالات پرسشنامه‌ها که در کل شامل ۲۹ سؤال بود و براساس انتخاب ۱۰ نمونه به‌ازای هر گویه، تعداد ۲۹۰ نفر به‌عنوان نمونه پیشنهاد شد، که محقق با در نظر گرفتن احتمال وجود پرسشنامه‌های خطا از ۳۰۰ پرسشنامه استفاده کرد و از این ۳۰۰ پرسشنامه ۲۹۷ پرسشنامه تحلیل شد. برای گردآوری اطلاعات از سه پرسشنامه استاندارد ویژگی‌های دموگرافیک، پرسشنامه حمایت اجتماعی (واکس و همکاران، ۱۹۸۶) و پرسشنامه تعهد ورزشی (اسکانلان و همکاران، ۱۹۹۳) استفاده شد. پرسشنامه حمایت اجتماعی میزان حمایت خانواده، دوستان و دیگران و پرسشنامه تعهد ورزشی میزان تعهد افراد به فعالیت‌های ورزشی را می‌سنجید. پاسخ‌ها براساس مقیاس پنج‌ارزشی لیکرتی در دامنه ۱ (خیلی کم) تا ۵ (خیلی زیاد) تنظیم شده بود. برای تعیین روایی محتوایی این پرسشنامه‌ها از نظرهای ده تن از استادان صاحب‌نظر در این زمینه کمک گرفته شد و برای روایی سازه پرسشنامه‌ها، از شیوه تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد و عوامل اصلی پرسشنامه‌ها تأیید شدند، بنابراین می‌توان گفت، عوامل استخراج‌شده به‌صورت نظری و تجربی با مفروضات ابزار اندازه‌گیری، منطبق است. سپس به‌منظور تعیین

پایایی پرسشنامه‌ها، یک مطالعه مقدماتی با تکمیل پرسشنامه‌ها توسط ۳۰ نفر ورزشکار انجام گرفت و ضریب پایایی آنها با استفاده از آلفای کرونباخ در جدول ۱ گزارش شد که حاکی از ثبات ابزار اندازه‌گیری است. برای توصیف داده‌ها از آمار توصیفی و برای تحلیل استنباطی داده‌ها از آزمون چولگی و کشیدگی، آلفای کرونباخ، ضریب همبستگی پیرسون و همچنین برای تعیین روابط میان متغیرها در قالب مدل علی از تحلیل مسیر بهره گرفته شده است. در انجام آزمون‌های مذکور از نرم‌افزارهای آماری SPSS و Amos استفاده شد.

جدول ۱. ویژگی پرسشنامه تحقیق

پرسشنامه	خرده‌مقیاس	تعداد نمونه	تعداد سوالات	مقدار آلفای کرونباخ
تعهد ورزشی	تعهد ورزشی	۳۰	۲۹	۸۸/۰
حمایت اجتماعی	حمایت خانواده	۳۰	۲۹	۶۸/۰
	حمایت دوستان	۳۰	۲۹	۷۵/۰
	حمایت دیگران	۳۰	۲۹	۷۴/۰

نتایج و یافته‌های تحقیق

یکی از پیش‌فرض‌های استفاده از روش‌های آماری چندمتغیره، نرمال بودن چندمتغیره ۱ است که بی‌توجهی پژوهشگر به آن می‌تواند به نتیجه‌گیری نادرست منجر شود (۲۵). در این تحقیق داده‌ها با استفاده از ضریب مردیا^۲، از نظر نرمال بودن چندمتغیره بررسی شدند که فرض عدم طبیعی بودن توزیع چندمتغیره داده‌ها رد شد. همچنین نتایج مربوط به آماره تولرانس^۳ و عامل تورم واریانس (VIF) ۴ نشان داد که بین متغیرهای مستقل همخطی چندگانه ۵ وجود ندارد. بررسی ویژگی‌های جمعیت بانوان ورزشکار نشان داد که از کل نمونه آماری بیشترین تعداد (۵/۴۶ درصد) در دامنه سنی ۲۱ تا ۳۰ سال قرار داشتند. ۲/۵۸ درصد متأهل و ۵/۴۸ درصد دارای مدرک تحصیلی لیسانس بودند. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، در بین متغیرهای مستقل، حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران به ترتیب بیشترین میانگین را به خود اختصاص داده‌اند؛ این نتیجه نشان‌دهنده این

1. Multivariate normality
2. Mardia's coefficient
3. Tolerance
4. Variance inflation factor
5. multicollinearity

است که بانوان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی بیشتر به حمایت خانواده توجه دارند و حمایت از جانب خانواده برای آنها در اولویت است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق

متغیرها	۱	۲	۳	۴
۱. تعهد ورزشی	۱			
۲. حمایت خانواده	۰.۳۴***	۱		
۳. حمایت دوستان	۰.۵۴***	۰.۲۶***	۱	
۴. حمایت دیگران	۰.۴۵***	۰.۲۳***	۰.۵۷***	۱
میانگین	۲۳/۴	۱۲/۴	۰۱/۴	۷۷/۳
انحراف استاندارد	۴۴/۰	۳۹/۰	۴۵/۰	۳۹/۰
دامنه	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵

**p < ۰.۰۱/۰ *p < ۰.۰۵/۰

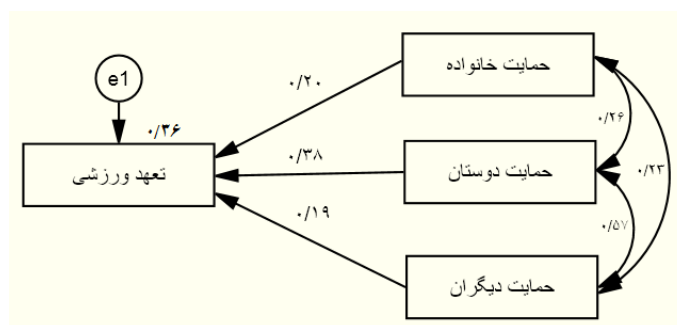
از آنجا که زیربنای اصلی مدل‌های تحلیل مسیر ماتریس همبستگی است، در جدول ۲، میانگین، انحراف استاندارد و ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق ارائه شده است. نتایج ضریب همبستگی پیروان نشان داد که بین تعهد ورزشی با حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد، یعنی با افزایش حمایت خانواده، حمایت از جانب دوستان و افزایش حمایت از طرف دیگران میزان تعهد ورزشی افزایش خواهد یافت ($P < ۰/۰۱$).

در ادامه به منظور بررسی اثر مستقیم، اثر غیرمستقیم و اثر کلی عوامل مؤثر بر تعهد ورزشی بانوان ورزشکار، از روش تحلیل مسیر استفاده شد. در این مدل حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران به عنوان متغیرهای برون‌زا^۱ و عامل تعهد ورزشی، به عنوان متغیر درون‌زا^۲ مدنظر قرار گرفتند. با توجه به عدم توافق عمومی و کلی در بین متخصصان مدل‌یابی معادلات ساختاری بر روی بهترین شاخص‌های برازندگی برآورد، پیشنهاد می‌شود ترکیبی از شاخص‌ها گزارش شود (۲۶). در نتیجه در تحقیق حاضر از بین شاخص‌های برازندگی مطلق، شاخص‌های نسبت‌خیزی دو به درجه آزادی (CMIN) و شاخص نیکویی برازش (GFI) و شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب (RMSEA) و از بین

1 . Exogenous
2 . Endogenous

شاخص‌های برازندگی تطبیقی، شاخص برازش هنجار شده (NFI) و همچنین شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) استفاده شد.

RMSEA	P value	CMIN/DF	GFI	NFI	CFI
۰۰۵/۰	۰۰۱/۰	۰۰	۰۰/۰	۰۰/۱	۰۰/۱

شکل ۲. ضرایب استاندارد عوامل مؤثر بر تعهد ورزشی

جدول ۳. اثرات کل جوامع برندی، شیوه‌های ارزش آفرینی و اعتماد به برند بر وفاداری به برند

اثر متغیرها			متغیرها		
کل	غیرمستقیم	مستقیم	تعهد ورزشی	<---	حمایت خانواده
۲۰/۰	--	۲۰/۰	تعهد ورزشی	<---	حمایت دوستان
۳۸/۰	--	۳۸/۰	تعهد ورزشی	<---	حمایت دیگران
۱۹/۰	--	۱۹/۰	تعهد ورزشی	<---	

همان‌طور که در شکل ۲ و جدول ۳، مشاهده می‌شود حمایت خانواده ($\beta=۲۰/۰$)، حمایت دوستان ($\beta=۳۸/۰$) و حمایت دیگران ($\beta=۱۹/۰$) تأثیر مستقیم و مثبت بر تعهد ورزشی بانوان ورزشکار داشتند. در نهایت، نتایج مندرج در ستون اثرات کل نشان داد که حمایت دوستان بیشترین ($\beta=۰/۳۸$) و حمایت دیگران کمترین ($\beta=۰/۱۹$) تأثیر را بر تعهد ورزشی داشتند (جدول ۳).

همان‌طورکه در این مدل مشاهده می‌شود، ۳۶ درصد از واریانس متغیر تعهد ورزشی توسط متغیرهای تأثیرگذار بر آنها تبیین شده است. همان‌طورکه در قسمت شاخص‌های آماری مشاهده می‌شود، بین مدل پیشنهادشده و داده‌های مشاهده‌شده برازش قابل قبول وجود دارد، CFI، TLI، GFI و NFI بزرگ‌تر از ۰/۹۰، همچنین RMSEA کوچک‌تر از ۰/۰۸ و χ^2/DF نسبتی کوچک‌تر از ۳، نشان از برازش خوب مدل دارند.

بحث و بررسی

با توجه به اهمیت روزافزون ورزش و فعالیت‌های بدنی بر سلامتی جسمی و روحی بانوان و به تبع آن سلامت نسل‌های آینده و کل جامعه توجه به مشارکت بانوان در ورزش و حضور مستمر آنها در فعالیت‌های ورزشی یکی از مسائل مهمی است که ذهن مسئولان را به خود مشغول کرده است و از آنجا که میزان مشارکت زنان در فعالیت‌های بدنی، تنها ناشی از عوامل زیست‌محیطی نیست و عواملی مانند عوامل اجتماعی، فرهنگی و روان‌شناختی نیز به‌طور متقابل با عوامل زیست‌محیطی ارتباط دارند یا ممکن است مقدم بر آن باشد، در این تحقیق سعی شد تا تأثیر یکی از عوامل روان‌شناختی یعنی حمایت اجتماعی که می‌تواند بر تعهد ورزشی که یکی از عوامل مهم برای ادامه مشارکت افراد در ورزش است، بررسی شود. بنابراین هدف از تحقیق حاضر، بررسی رابطه بین سه عامل حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران با تعهد ورزشی بانوانی بود که در فعالیت‌های ورزشی شرکت داشتند. نتایج تحقیق حاضر نشان داد (جدول ۲) بین تعهد ورزشی با حمایت خانواده، حمایت دوستان و حمایت دیگران ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. این نتیجه نشان می‌دهد، زمانی که بانوان ورزشکار از حمایت خانواده، دوستان و دیگران برخوردار باشند، میزان تعهد ورزشی در آنها افزایش خواهد یافت. این یافته با نتایج عریضی و همکاران (۱۳۸۵) همخوانی دارد (۵). این نتایج حاکی از آن است که هرچه حمایت اجتماعی از بانوان بیشتر باشد، میزان مشارکت و تداوم در مشارکت ورزشی آنان نیز بیشتر خواهد بود. شاید دلیل این همخوانی را بتوان شباهت جامعه آماری مورد مطالعه دانست. در همین زمینه شکل ۲ نشان داد که حمایت خانواده تأثیر مستقیم و مثبتی بر تعهد ورزشی داشت. این نتایج با نتایج یانگ و مدیک (۲۰۱۱)، ویس (۲۰۰۶)، راولند و فریدسون (۱۹۹۴)، راسبولت (۱۹۸۰)، نقدی و همکاران (۱۳۹۰) همخوانی داشت (۲۳، ۲۱، ۱۹، ۱۶، ۱۳). این نتایج نشان می‌دهد زمانی که خانواده ورزشکار را مورد مراقبت قرار می‌دهد و به خواسته‌های ورزشی وی احترام گذاشته می‌شود و او را مورد تحسین،

عشق و محبت خود قرار می‌دهد، فرد این حمایت را درک می‌کند و برای ادامه حضور خود در فعالیت‌های ورزشی ترغیب می‌شود. شاید بتوان علت این همخوانی را تمرکز صرف این مطالعات بر حمایت خانواده در مشارکت و تعهد ورزشی دانست. از طرفی این نتایج با نتایج ترکان (۲۰۱۴) همخوانی نداشت (۱۸). شاید بتوان علت این عدم همخوانی را تفاوت در جامعه آماری مورد مطالعه دانست، زیرا بیشتر دانشجویان معمولاً طی دوران تحصیل از خانواده دورند و حمایت خانواده را کمتر احساس می‌کنند. همچنین شکل ۲ نشان داد که حمایت دوستان تأثیر مستقیم و مثبتی بر تعهد ورزشی داشت. این نتایج با نتایج تحقیقات ریز و همکاران (۲۰۰۷)، راولند و فریدسون (۱۹۹۴)، راسبولت (۱۹۸۰)، قانیدی (۱۳۸۹)، عریضی و همکاران (۱۳۸۵)، همخوانی داشت (۲۰،۱۶،۱۴،۱۳،۵). این نتایج نشان می‌دهد زمانی که بانوان ورزشکار در طول دوران فعالیت‌های ورزشی خویش محبت و توجه دوستان خویش را داشته باشند و آنها را در روزهای سخت و دشوار کنار خود ببینند و حمایت دوستان خود را هنگام موفقیت و شکست درک کنند، تعهد آنها نسبت به فعالیت ورزشی بیشتر می‌شود. همچنین نتایج تحقیق نشان داد (جدول ۲) که حمایت دیگران تأثیر مستقیم و مثبتی بر تعهد ورزشی داشت. این نتایج با نتایج ریز و همکاران (۲۰۰۷)، ویس (۲۰۰۶)، راولند و فریدسون (۱۹۹۴)، راسبولت (۱۹۸۰)، نوروزی سید حسینی و همکاران (۱۳۹۱)، قانیدی (۱۳۸۹) و عریضی و همکاران (۱۳۸۵) همخوانی داشت (۲۲،۲۱،۲۰،۱۶،۱۴،۱۳،۵). این نتایج حاکی از آن است، زمانی که بانوان طی انجام فعالیت‌های ورزشی توجه و احترام افراد دیگر را ببینند و مورد ستایش و تشویق دیگر افراد جامعه قرار بگیرند، میزان تداوم آنها در فعالیت‌های ورزشی بیشتر می‌شود.

به‌طور کلی نتایج نشان داد چنانچه حمایت اجتماعی از بانوان ورزشکار بیشتر باشد و آنان این حمایت شدن از طرف خانواده، دوستان و دیگران را درک کنند، تداوم حضور آنان در صحنه‌های ورزشی بیشتر خواهد بود و حمایت اجتماعی به‌طور مستقیم و مثبتی بر میزان تعهد ورزشی آنان اثر خواهد گذاشت. بنابراین به سازمان‌ها و مراکز ورزشی پیشنهاد می‌شود، شرایط حاکم بر فضای ورزشی را به‌گونه‌ای تنظیم کنند تا افراد بتوانند وجود حمایت از سوی دوستان، خانواده و دیگران را حس کنند، تا از این طریق بتوانند تعهد ورزشی را در بانوان تقویت کنند. همچنین به محققان در این زمینه پیشنهاد می‌شود که تأثیر سایر عوامل روان‌شناختی را بر تعهد ورزشی بررسی کنند، زیرا شاید یکی از مشکلات مهم موجود در ورزش بانوان کشور ارائه راهکارهایی برای افزایش تداوم حضور آنان در فعالیت‌های ورزشی باشد.

منابع و مأخذ

1. Kashef, M.M. (2011) Leisure and Recreation Management. Issue 1. Mobtakeran and Pishrovan publishing, Tehran, pp. 51-60. [persian]
2. Kargar, S, Amiri, R, Jamalpur, M, Pegah, N. (2013) Effect of women's knowledge of the benefits of sport on their referral to sport Gyms. 5th urban planning and management conference. Mashhad. [Persian]
3. Salehi, J, Rahmani, A. (2010) The Role of Social Physique Anxiety in Determining the Motivation for Participating in Physical Activity, Journal of development and motor learning, Vol 2, Issue 3, pp. 81-101. [persian]
4. Tondnevis, F., (2001). The place of sport in the leisure time of the people of Iran, Harkat Journal/ Vol 12, pp: 87-104. [Persian]
5. Arizi, F, Vahida, F, Parsamehr, M., (2006). The Effect of Social Protection on Women's Participation in Sport Activities (Case Study: Mazandaran Province), Olympic quarterly, Vol: 1, pp: 77-86. [Persian]
6. Mir Hosseini, M.A, Hadavi, F, Mozafari, A.A., (2011). Validity and Reliability of sport commitment Model among Athletic students. Journal of sport management, Vol 4, pp: 105-121.
7. Choosakul C, Vongjaturapat N. (2009).The Sport Commitment Model: An Investigation of Structural Relationships with Thai Youth Athlete Populations". Measurement in Physical Education and Exercise Science, Vol:13, PP: 123–139.
8. Lukwu M, Guzmán Luján F, (2011). "Sport commitment and adherence: A social-cognitive analysis". International Journal of Sport Science, 1885-3137.
9. Scanlan T.K, Carpenter J.M, Schmidt E, Simons B, Keeler P, (1993). "The Sport Commitment Model". Journal of sport and exercise psychology,15. PP:1-15.
10. Casper J. M, Babkes S. M, (2008). "Demographic Predictors of Recreational Tennis Participants' Sport Commitment". Journal of Park and Recreation Administration, 3: 93-115.
11. Scanlan T.K, Russell D. G, Beals K. P, Scanlan L. A, (2003). "Project on Elite Athlete Commitment (PEAK): A Direct Test and Expansion of the Sport Commitment Model With Elite Amateur Sportsmen". Journal of sport and exercise psychology, 25, PP:360-376.
12. Wilson M, Rodgers W.M, Carpenter P.J, Hall C, Hardy J, Fraser Sh.N, (2004). "The relationship between commitment and exercise behavior". journal Psychology of Sport and Exercise, 5: 405–421.
13. Rowland T. W, Freed P. S, (1994). "Physical activity, fitness, and Health in children: A Close look pediatrics" Pediatrics. Vol:93, PP: 669 - 672.
14. Ghaedi, H, Nobakht, R, Daneshju, A.H., (2010). The Effect of Social Support and Demographic Factors on Women's Participation in Sport Activities (Case Study: Lamerd Women), Quarterly Journal of women & hygiene.Vol: 2, pp:1-19. [Persian]

15. Riyahi, M.A, Vardinia, A.A, Purhossein Z,. (2010). The Relationship between Social Support and Mental Health, *Social Welfare Quarterly*, Vol 39, pp: 85-121. [Persian]
16. Rusbult C. E. (1980). "Satisfaction and commitment in friendships". *Representative Research in Social Psychology*, Vol:11, PP: 96–105.
17. 14. Ahmadi A. (2016). "Social Support and Women's Health". *Women's Health Bull*, Vol 3, PP:1-5.
18. 23. Tercan E. (2014). "Perceived Social Support from Family, Participation in Recreational Sport Activities, Leisure Negotiation and Life Satisfaction in University Students". *Mevlana International Journal of Education*, Vol 4, PP: 260-273.
19. 26. Young B. W. Medic N. (2011)." Examining social influences on the sport commitment of Masters swimmers" by *journal Psychology of Sport and Exercise* 12: 168-175.
20. 18. Rees T. Hardy L. Freeman P. (2007). "Stressors, social support, and effects upon performance in golf". *Journal of Sports Sciences*, Vol 25, PP: 33 – 42.
21. 24. Weiss W.M. Weiss M.R. (2006). "A longitudinal analysis of commitment among competitive female gymnasts". *Psychology of Sport and Exercise*, Vol 7. pp 309–323.
22. Noruzi Seyed Hosseini, R, Kozechiyan, H, Ehsani, M, Feyz Askari, S, Noruzi Seyed Hosseini, E,. (2011). The Relationship between Autonomy – Supportive Behaviours of Coaches and Sport Commitment of Iranian Elite Fencing Players. *Journal of sport management*, Vol 4, pp: 139-159.
23. 11. Naghdi, A, Balali, E, Imani P,. (2011). A Study On Socio- Cultural Barriers of Women's Participation in Sports Case study: 20-40 year-old female athletes and non-athletes in Hamedan province. *Women in Development and Politics*. Vol 9, pp:147-163.
24. 13. Homan, H.A. (2009). *Structural Equation Modeling Using Laser Software*, Second edition, Samt Publishers, Tehran, pp: 45-67.
25. 5. Ghasemi, V,. (2010), *Modeling Structural Equations in Social Research Using AMOS*, First edition, Sociology Publishers, Tehran, pp: 1-376. [Persian]
26. Lawrence S. Meyers, Glenn C. Gamst, Anthony J. Guarino. (2012). *Applied Multivariate Research: Design and Interpretation*, Translation by Pashashrifi, H, Farzad, F, Reza Khani, S, et al., Tehran: Roshd Publishing.

An Examination of the Role of Social Support in Women's Sport Commitment to Sports

Elaheh Hosseini^{*1} - Farzam Farzan²

1. PhD Student in Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

2. Assistant Professor in Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

(Received: 2016/04/10; Accepted: 2016/10/03)

Abstract

The aim of this study was to examine the role of social support in sport commitment of the women participating in sport activities. The population consisted of all women who participated in sport activities in Mazandaran province. 297 women were selected as the sample. A demographic questionnaire, Social Support Questionnaire (Wax et al., 1986) and Sport Commitment Model (Scanlan, 1993) were used to collect the data after their validity and reliability were determined. Findings indicated that sport commitment had a positive and significant relationship with family support, friends' support and others' support. Path analysis test showed that social support factors (family support, friends' support, others' support) directly affected sport commitment. The section of total effect indicated that friends' support had the largest effect on sport commitment ($\beta=0.38$). Endogenous variables' R-square indicated that %36 of sport commitment variance was explained by exogenous variables. Finally, the model showed a good fit to the data.

Keywords

Family support, friends' support, sport commitment, structural equation, women sport.

* Corresponding Author: Email: E.Hosseini@stu.umz.ac.ir, Tel: +989196132232